

BeeldSpraak



*de bijbel naverteld
voor
jonge mensen*

BeeldSpraak

*de bijbel naverteld
voor
jonge mensen*

redactie:
*Kees Posthumus
Willemien Wickers*

INLEIDING

**'Ik groei op in een wereld die elke dag verder stormt.
Meer techniek, meer mogelijkheden, meer inspraak,
meer geld, minder vragen, vervagende waarden,
toenemend geweld, onbetaalbare schuldenlast.
Gesprekken, krant, radio, tv, internet, sms, gsm.
De multinational Wereld staat in dienst van de voor-
uitgang, voor ons allen, of beter: voor ons, op weg naar...
Ja, op weg naar wat?'**

**'Vraag het je ouders, vraag het op school,
vraag het je dominee: op weg naar wat?
Zij komen niet verder dan stamelen,
over een oude man die door de woestijn trekt en op rotsen slaat;
over een koning die harp speelt en een vrouw rooft;
over een man die door een vis wordt ingeslikt en uitgespuugd;
over boodschappers van een onzichtbare God,
die allerlei rampen voorspellen;
over een goede herder, een ware wijnstok;
over een volgeling die het niet zo op vrouwen heeft.
En dat allemaal in een langvervlogen tijd
in een land dat ik niet ken.'**

2

3

'Als ik dan vraag, leg mij eens uit:
waarom die God toelaat dat wij de wereld verdelen en
nummeren?
waar dat uitverkoren volk zat van '40 tot '45?
hoe Jurassic Park in jullie scheppingsverhaal past
of maakt elke uitvinding God een beetje kleiner?
waar de niet-christenen blijven na hun dood?
waarom vrouwen, jongeren, homo's, het pikken dat zij er zo
bekaaid vanaf komen?
waarom wij asielzoekers niet de 'vreemdeling in onze stad'
willen noemen?
waarom God geen website heeft voor al die vragen?
dan verstormt het stamelen en maakt plaats voor een diepe
zucht.'

*BeeldSprak
werd geschreven
in de goede bijbelse
traditie van spreken in
gelijkenissen, onthullen wat
verborgen is.*

Zij hebben gelijk, de jonge mensen van nu. De bijbelse verhalen zijn natuurlijk sterk aan plaats, tijd en cultuur gebonden, gevat in de beeldspraak van toen. 'Geen probleem', zeggen wij ouderen, want in de kerk hoor je wat die boodschap vandaag betekent. Maar als je je niet in die kerk thuis voelt, als je daar niet je vragen mag stellen, als je daar... dan zit ik - als moeder, leraar, pastor - met een probleem. Ik begrijp dat jonge mensen (15 - 35 jaar) die bijbelverhalen niet graag lezen, als het hen niets zegt. Maar daarmee gaat ook de kern van de bijbel aan hen voorbij: hoe leven wij met elkaar en waarvoor? Dat kun je niet uitleggen met alleen de Tien Woorden en Jezus' samenvatting. Daar zijn verhalen voor nodig. Verhalen van herkenning, inspiratie, troost, bemoediging, geloof. Die verhalen staan in BeeldSprak. Verhalen geschreven door twintig navertellers. Mensen die vanuit hun geloof in de Eeuwige, gesterkt door het voorbeeld van Jezus en geïnspireerd door de Alomtegenwoordige aan de slag zijn gegaan om de boodschap van God vorm te geven in herkenbare beelden voor jonge mensen. Dan wordt Jeremia aangeklaagd, surft Jona op Internet, proberen kleine profeten het voetbalgeweld te keren, ontmoet de Griekse Drauca Maria Magdalena, vinden we Debora's song, kijkt Petrus terug op zijn leven, neemt Judith zelf het heft in handen.



4

5

DAG, IK BEN HANNA...

In Beeldspraak kom je mij telkens weer tegen. Niet omdat ik zo graag op de voorgrond kom, ik ben hiervoor aangewezen. Dit is namelijk geen gewoon boek dat je van voor tot achter leest en waarin achterin de plot wordt onthuld, de waarheid aan het licht komt en alles weer op zijn pootjes terecht komt. Nee, Beeldspraak is een heel vreemd boek, een boek vol met verhalen. Verhalen die iets met elkaar te maken hebben en aan de andere kant elkaar lijken tegen te spreken. Verhalen die soms alles op zijn kop lijken te zetten. Waarin de plot steeds verder weg lijkt te raken. Waarin je plotseling van deze tijd weer eeuwen terug wordt geworpen en dan toch weer op beide benen in het heden terechtkomt. In dat vreemde boek ben ik je rustpunt, je reisgenoot, je vraagbaak.

Zoals ik al zei, mijn naam is Hanna. Dat betekent 'bege-nadigde'. Een ouderwets woord, maar hopelijk proef je er iets in van tevredenheid: ik ben er genadig afgekomen, mij is het goed gegaan. Ook ik had een rol in de verhalen die komen gaan, de rol van iemand die hoopt op een teken, weet van dat teken en als het komt het ook wil zien. Misschien dat ik daarom voor dit werk ben aangewezen.

Niet om hele verhalen op te hangen, niet om te preken of te beleren. Gewoon om samen met jou weer de weg te zoeken als het spoor bijster is, de draad even zoek.

Meestal loop ik rustig achter je aan, ver genoeg weg om je je eigen weg te laten gaan. Soms, op moeilijke kruispunten, haal ik je in en vertel je welke keuzes je hebt, waar we staan en wat je ziet. Niet alle wegen zijn begaanbaar. Sommige lopen dood in herhalingen, eindeloze opsommingen, minder belangrijke details die je van de hoofdweg afleiden. Ik zal je dan vertellen welke wegen we niet nemen en waarom niet. Zodat je niet denkt dat ik je probeer weg te houden van een andere waarheid. En wie mij niet vertrouwt, kan het zelf lezen in ons bronnenboek: het 'hele boek', de bijbel!

Maar kom, genoeg gesproken, we gaan naar het eerste beeld...

Eens even kijken, we beginnen met de Tora. Dit dikke boek bestaat eigenlijk uit vijf boeken, het is zogezegd een omnibus. De delen heten: Genesis, Exodus, Leviticus, Numeri en Deuteronomium. Ze horen bij elkaar, soms worden ze ook wel de vijf boeken van Mozes genoemd. En je zult merken, Mozes komt er ook vrij veel in voor.

Eigenlijk is de Tora ook een rugzak vol verhalen. Verhalen over hoe het geweest moet zijn toen de wereld begon.

Verhalen over mensen die droomden van een land om in te wonen. Typisch verhalen voor een volk van zwervers. Als je geen eigen plek hebt op de wereld, geen vaste grond onder je voeten, dan ga je toch dromen, van een land waar het leven veilig is en goed. Het volk Israël, de nakomelingen van Abraham, Izaak en Jacob (over hen zul je nog wel horen), het waren zwervers. Ze hadden een stem gehoord. God had hen geroepen en hen het veilige land beloofd waarvan ze droomden.

Mooie beloftes gaf hij, en een wet in tien punten. Als je zo leeft, wordt het leven goed, had hij gezegd. Makkelijker gezegd dan gedaan, volgens mij. Ik weet niet of ik het alleen met een belofte en een wet had durven wagen. Maar afijn, ze gingen. Op weg naar het land dat God hen wijzen zou.

Als je het allemaal precies wilt weten, kun je het in de bijbel opzoeken. Wel een lange zit, hoor! Hier vind je de verhalen zoals ze al eeuwen lang door zwervers bij hun kampvuren zijn verteld.

Het eerste boek
heet **Genesis**

6

7

OUDE TESTAMENT

<i>Genesis</i>	8
<i>Exodus</i>	32
<i>Leviticus, Numeri, Deuteronomium, Jozua</i>	72
<i>Richteren</i>	74
<i>Ruth</i>	90
<i>1- en 2-Samuël</i>	100
<i>1- en 2-Koningen</i>	142
<i>1- en 2-Kronieken</i>	168
<i>Ezra</i>	170
<i>Nehemia</i>	180
<i>Ester</i>	188
<i>Job</i>	196
<i>Psalmen</i>	222
<i>Spreuken</i>	250
<i>Prediker</i>	260
<i>Hooglied</i>	266
<i>Jesaja</i>	274
<i>Jeremia</i>	294
<i>Klaagliederen</i>	305
<i>Ezechiël</i>	306
<i>Daniël</i>	326
<i>De kleine profeten</i>	340
<i>Jona</i>	364
<i>Deuterocanonieke boeken</i>	371
<i>Nieuwe Testament</i>	419

GENESIS

Genesis betekent wording,
hoe is het gekomen.
In dit boek kun je lezen over de wereld,
de mensen en
hoe het kwam dat ze volk van God werden.
Maar in plaats van in een beloofd land
kwamen ze in angstland en
werden slaven in Egypte.

8

OOIT IS HET BEGONNEN

Ooit is het begonnen.
Van alles.
Het heelal.
De wereld.
Het licht.
De dingen.
Alles waar nog een woord voor moest komen.

9

Ooit is het begonnen.
Met een oerknal?
Liep alles in de oersoep?
Met slierten, chromosomen,
trillingen en golven,
geluiden, gefluister?
Was het een stem die riep:
Kom maar.

Ooit is het begonnen.
Met niets?
Maar wat is niets.
Tijd zonder klok?
Lengte zonder meetlat?
Ruimte zonder volume?

Stem zonder geluid?
Was er een boek
waaruit werd voorgelezen?
Een plan?
Een concept? Een format? Een programma?

En waar was ik voor ik er was?
Een gedachte?
Een kiem?
Een cel?
Zei iemand: *jij!*
tegen mij?
Dan moet die hij of zij
eerst een ik zijn
en dan jij zeggen.

Ooit ben ik begonnen.
Maar hoe en wat?
Laat staan waarom?
Een mens weet niet dat ie wordt geboren.
Een vogel ziet zichzelf niet als hij vliegt.

Ik zou mezelf wel willen zien.
 Door een helicopterviewtijdmachine.
 Inzoomen op toen.
 Scherpstellen op daar.
 Alles komt op me af.
 Uit een zwart gat.
 Woeste hoogten.
 Diepe dalen.
 Dan: licht.
 En dus ook: schaduw.
 Dag en nacht.
 De tijd kan beginnen.
 De eerste dag
 komt op gang
 krijgt de ruimte
 wordt langer.

Een tweede, derde dag.
 In de ruimte is plaats genoeg.
 Voor water en aarde.
 Land en zee.
 Bomen en rivieren.
 Planten en beekjes.
 Pluisjes en druppels.
 Nu wordt het interessant.
 Er valt van alles te zien.
 Mag er een licht aan?
 Boven en onder.
 Zon en maan.
 Iedereen moet het zien.
 Ogen zijn nodig.
 Overal.

10

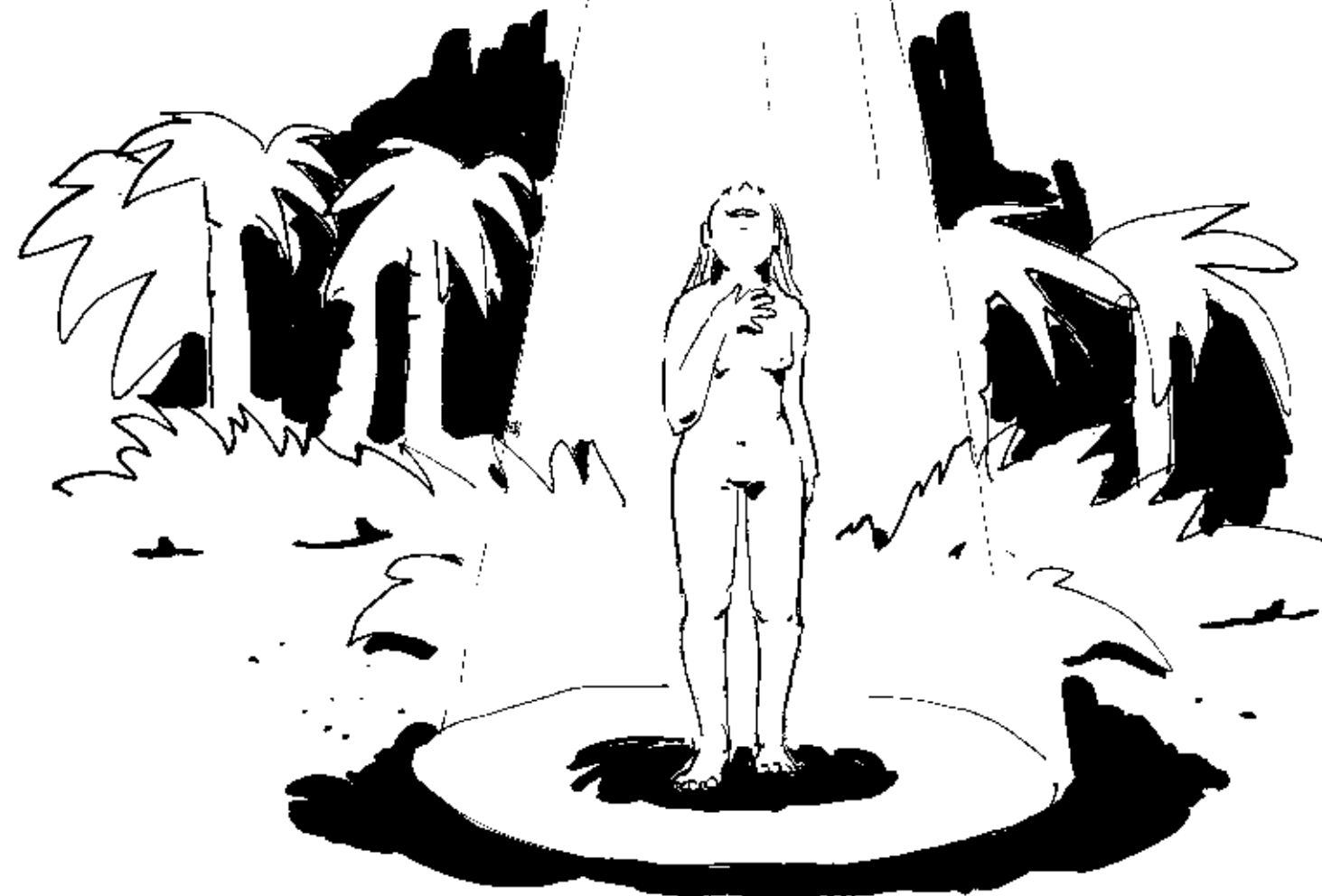
Kom maar, roept een stem.
 Woord voor woord.
 Soort voor soort.
 Vogels, vissen.
 Giraffen krijgen overzicht.
 De mol zoekt diepgang.
 Het nijlpaard baddert in een oceaan.
 De zalm verkent de waterval.
 Het ziet er goed uit.
 Daar zou ik ook wel willen zijn.

11

Kom maar, roept een stem.
 Dit is jouw dag.
 Jij hebt nog geen idee.
 Maar ik wel.
 Jij lijkt op mij.
 Jij komt terecht.

Op je plek
 die ik je wijzen zal

Daar ben je.
Hier.
Kom erbij.
Kom bij.
Geniet ervan.
Zo is het goed.



Ooit ben ik begonnen.
Niets om het lijf.
Alles te zien.
Naakt.
Maar niet alleen.

Ik voel een lijf, een borst, een mond.
Ik voel een hart dat klopt.
Ik beweeg op dat ritme.
Het zit in mij.
Het klopt.
Ik klop.
Ik voel dat ik er ben en dat dat goed is.
Er wordt niets gezegd
want het spreekt vanzelf.
Ik ben er.
Heet ik 'er'?
Nee, ik mag er zijn.
Ik heb een naam.
Gegeven door de mensen
die mij hebben gekregen.
'God, wat lief hè!'
Dus zo heet ik:
Godelieve.
Afgesluit: mens.

Ik ben niet alleen.
Er zijn nog veel meer mensen.
Nog meer namen.
Ik zeg er jij tegen.
Zij zeggen jij tegen mij.
En stuk voor stuk
zijn jij en ik: wij.
Steeds weer jij en ik.
Voortdurend wij.
Altijd met elkaar verbonden.
Allemaal Godelieven.

PSALMEN

De psalmen die nu komen,
vertellen en zingen
over gevoelens van plezier en verdriet,
liefde en hoop.
Als ik depri ben, of supergelukkig,
dan vind ik altijd wel een lied of een psalm
die bij die stemming past.
Zo hebben de psalmen
door de eeuwen heen
mensen getroost,
opgepept en
geïnspireerd.

Volgens mij werkt het bij rappers net zo.

222

223

Psalm 1

Je mag van geluk spreken, wanneer je vrienden hebt,
die hun tijd niet doden, maar dingen bedenken die positief zijn,
die niet de spot drijven met God en zijn geboden.
Je mag van geluk spreken wanneer je vrienden hebt die geloven in God.

Zij
zijn een zegen voor hun omgeving
en alles wat ze doen heeft iets aparts
Zij zijn als bomen,
die schaduw geven aan de vermoedigen
en hun vruchten blijven geven
seizoen na seizoen.

Wanneer je ze vergelijkt met anderen,

**die Gods water over
Gods akker laten vloeien.**

En die, wanneer het leven toeslaat, radeloos worden,
hoe machteloos ze zijn,
dan besef je hoe zij dit alles aan zichzelf hebben te danken.

Psalm 2

Laten we in actie komen
en ons ontdoen van knellende banden.
Hele volksstammen komen in beweging
en volksmenners zijn uit op eigen eer.
Iedereen vertrapt jouw wetten, o God,
iedereen zweert samen tegen jou
en verzet zich tegen jouw leiderschap.

Maar jij lacht hen uit,
je toont hen jouw ware gezicht
jij slaat toe op jouw manier,
want jouw macht is niet te bevechten.

Nu wil ik jullie iets onthullen.
Hij sprak tot mij:
'Jij bent mijn kind,
ik heb jou geschapen.
Jij hoeft je mond maar open te doen
en ik geef je de hele wereld,
mijn schepping.
Jij zal de aarde beërven.
Jij zal de macht breken van deze misbaksels,
zoals een pottenbakker zijn misbaksel breekt.'

Wel, jij die de leiding hebt,
kom tot je verstand.

Jullie die de **dienst** willen uitmaken,
onderwerp je en toon respect.

Sidder van vreugde,
omhels mijn zoon,
mijn erfgenaam,
voordat hij jullie vernietigt,
want jullie hebben hem te zeer beledigd.
Je mag van geluk spreken wanneer je zijn kant hebt gekozen.
Bij hem ben je veilig.

Amen

224

Psalm 3

O God,
er zijn zoveel barrières,
zoveel drempels waar ik overheen moet.
Veel mensen zeggen:
'God helpt hem niet.'
Maar ik weet beter,
want jij bent juist de enige die me helpt.
Ik ben zo trots op jou.
Daarom laat ik mijn hoofd niet zakken.
Waar je ook bent,
jij antwoordt mij.
's Nachts strek ik me uit
en ik slaap gerust.
Als ik opsta,
voel ik jouw kracht.
Ik ben voor niets en niemand bang,
ook al steunen ze me niet
in mijn strijd om te leven.

225

O God,
kom bij me en blijf bij mij.
Elke barrière doorbreek ik
en elke drempel overschrijd ik,
dank zij jou.

Jij bent een **Zegen** voor velen!

Psalm 4

O God,
 ik roep je, geef antwoord!
 Jij spreekt geen kwaad over mij.
 Jij geeft me ruimte wanneer ik klem zit.
 Luister alsjeblieft naar me.
 Al die mensen, die over me roddelen.
 Hoe lang duurt het nog voor ze inzien
 hoe zinloos ze bezig zijn met hun geklets.
 Weten ze dan niet, dat jij aan mijn kant staat,

**dat jij me antwoordt
 wanneer ik vraag?**

Eigenlijk ben ik woedend,
 maar ik beheers me.
 Ik slaap er een nachtje over en houd me in.
 Ik laat me alleen kennen door jou.
 Ik vertrouw je.
 Veel mensen zeggen:
 'Ik wil nu wel eens wat zien.'
 O God, kijk naar me om.
 Jij hebt me meer vreugde gegeven dan zij,
 toen ze de vette winsten opstreken van hun arbeid.
 Ik kan rustig slapen,
 want jij alleen geeft me
 een veilig gevoel.

226

Psalm 6

O God,
 wees niet kwaad op me,
 breek me niet!
 Vergeef me, want ik kan niet meer verder leven.
 Ik tril over mijn hele lijf.

O God,
 help me er weer bovenop.
 Ik ben totaal van streek.
 Wanneer kom je terug
 en wanneer strijk je jouw hand over mijn ziel?
 Hoe kan ik je prijzen,
 als ik niet meer leef?

227

Ik ben totaal uitgeput.
 's Nachts woel ik in mijn zweet.
 Mijn kussen is nat van tranen.
 Mijn ogen stralen niet meer.
 Zoveel mensen benauwen me.

'Weg!' zeg ik, 'ga weg! Verdwij uit mijn ogen!
 Jullie hebben niets goeds met me voor.'
 God heeft mijn tranen gedroogd.
 Mijn geschrei drong tot hem door.
 Nu zullen allen die zich verkneukelden
 terugdeinzen van ontzetting.

PROFETEN

Ik kan ze niet meer zien: die televisiebeelden van einde-loze rijen mensen. Met een wezenloze blik, zwoegend achter een krakkemikkige kar, kinderen hangend aan de rok. Vluchtelingen.

Zo zal het er ook wel ongeveer uitgezien hebben in de tijd dat het volk Israël het eigen land werd uitgezet. Ze kwamen niet terecht in een vluchtelingenkamp, maar ze moesten werken als slaven.

Eerst in Babylon (het huidige Iran en Irak); eeuwen later in Assyrië (wat nu Syrië is). Ze bleven natuurlijk dromen van de terugkeer uit de ballingschap, naar hun eigen land.

Maar dat duurde wel een paar eeuwen. Moet je nagaan, het waren dus de achter-achterkleinkinderen (of nog verder!), die terugkeerden naar een land, dat ze alleen uit de verhalen kenden.

Nogal logisch dat ze tijdens hun ballingschap vergaten hoe hun moederland eruitzag en hoe het daar toegang. Maar er waren mensen die hen daar hardhandig aan bleven herinneren: profeten.

Rare jongens, die profeten. Tegendraadse onruststokers, die zich in naam van God aanstelden als dwazen om het volk wakker te schudden. Tegenwoordig zouden we die gevaarlijke gekken al snel opsluiten. Maar ze waren ook zo gek om te dromen van vrede en recht. Ik mag ze wel, die mensen die zich niet laten tegenhouden door wie of wat dan ook. Ze hebben het niet makkelijk en ze zijn niet makkelijk. Het valt ook niet mee om anderen keihard de waarheid in het gezicht te slingeren.

De laatste keer dat ik het deed, kreeg ik meteen ruzie.

Terwijl ik het zo goed bedoelde. Toch?

Hier komen ze. Kijk maar uit.

Jesaja, een dikke eik breekt als een lucifer.

Jeremia, pas op voor rondvliegende scherven.

Ezechiël, die een heel boek opeet.

Daniël, die de leeuwenkuil overleeft.

Dat zijn de grote profeten.

Je hebt ook kleine. Dat heeft niks te maken met hoe lang ze waren, maar met de dikte van hun boek.

De kleine zijn: Hosea, Joël, Amos, Obadja, Jona, Micha, Nahum, Habakuk, Sefanja, Haggai, Zacharia, Maleachi.

272

273



Mirjam en Jesse staan er midden in.
Wel of niet terugkeren naar Juda?
Haar ouders willen terug,
maar zijn ouders vinden het prima in Babel.
Best balen!
Mazzel Tov, Mirjam.
Mazzel Tov, Jesse.

274

I. DE DROOM VAN DE EEUWIGE

(± 730 voor Christus)

Ruim 200 jaar na deportatie naar Babylonië

Met een diepe zucht leunt Mirjam tegen Jesse aan. Boven hen schitteren de eerste sterren. In de rivier beneden weerspiegelen de overhangende bomen in het water. De lichtjes die in de huizen worden aangestoken, dansen in het water. In de stilte van de avond hoor je het gezang van de krekels. Vijftien en zestien jaar zijn ze, hun hele leven wonen ze naast elkaar. Zij zijn dikke vrienden.

275

‘Praten ze er bij jou thuis ook steeds over? Stel je voor als mijn ouders echt willen teruggaan? O, Jesse, ik moet er niet aan denken, hoe moet dat dan met ons? Wat denk je, zouden ze écht gaan. Ja, ze gaan, eigenlijk weet ik het wel zeker.’

Jesse schopt tegen een tak op de grond. ‘Die van mij willen beslist niet terug naar Juda. Ze vinden het prima hier in Babel.’ Stevig pakt hij Mirjam beet en in de wijdte van de avond klinkt zijn stem: ‘O, Mirjam, laat het niet waar zijn. Dat betekent’

Jesse schopt tegen de tak die naar beneden tuimelt, in de rivier.

Wel of niet

Iedereen praat erover, op straat, op school en waar dan ook. Teruggaan naar Juda? Het land waar hun volk woonde voordat ze gedeporteerd werden naar Babylonië. Ruim tweehonderd jaar geleden was dat. Dan heb je het over zoiets als de overgrootouders van hún overgrootouders. Vroeger lijkt nu ineens heel dichtbij.

Terug naar Juda, wel of niet?

‘Mijn ouders zien het wel zitten’, zegt Mirjam. ‘Zij geloven dat God van hun verwacht dat ze teruggaan.’

‘En dan nemen ze jou mee’, moppert Jesse. ‘Mijn ouders praten er heel anders over. Teruggaan naar Juda? Alles hier achter laten. Kom nou! Echt balen dat ze zo verschillend denken!’ Nijdig grijpen zijn handen om zich heen en nog meer takken tuimelen omlaag.

Mirjam slikt de tranen weg die ze achter haar ogen voelt prikken. Echt balen. Hoewel, teruggaan moet ook heel bijzonder zijn. Het voelt dubbel.

Eigenlijk doen ze maar het liefst of er niets aan de hand is en praten ze er niet over. Maar dat lukt steeds minder. Het wordt spannend allemaal. Als ze er dan toch over praten, dan het liefst met hun oude buurman. Echt oud is hij, maar

Voor de volledigheid noem ik ook nog even waar de andere apocriefe boeken over gaan en hoe ze heten:

ESTER (GRIEKS)

Miss Perzië, je zou haar nu Miss Iran noemen, kwamen we al eerder in dit boek tegen. Toen haar boek af was en in de bijbel stond, vonden ze nog zeven aanvullingen. Ze staan bij elkaar in dit stukje bijbel. Het grappige ervan is, dat in die stukken wél de naam van God voorkomt. En in het hele officiële bijbelboek Ester niet. Toen was dat een reden om het échte boek eerst niet eens heilig te vinden. Het haalde maar net de bijbel.

BARUCH

Baruch is de naam van de secretaris van de profeet Jeremia. Daar had hij een dagtaak aan, maar toch zag hij nog kans een eigen boek te schrijven. Een boek, dat hij maakte voor de Joden in ballingschap. Hij wilde hen helpen om toch vooral zichzelf te blijven. Om niet klakkeloos mee te gaan in wat anderen van je verwachten en willen. Om te weigeren op te gaan in het grote geheel. Betekent dat, dat je altijd moet vasthouden aan wat je kent en gewend bent? Of dat altijd kan, is voor mij nog maar de vraag.

GEBED VAN MANASSE

Tot slot nog Manasse, koning Manasse om precies te zijn. En om helemaal precies te zijn: je vindt hem in 2 Kronieken, hoofdstuk 33. Het is een koning, die een fout uitstapje maakt naar vreemde goden, afgoden. Hij bouwt er altaren voor, zet heilige palen neer en gelooft in wat de sterren hem vertellen. Later komt hij daar op terug. Het gebed is een mooie mix van allerlei aanhalingen uit het Oude Testament.

418

419

NIEUWE TESTAMENT

<i>Matteüs, Marcus en Lucas</i>	420
<i>Johannes</i>	472
<i>Handelingen</i>	489
<i>Brief van Paulus</i>	517
<i>Brief van Petrus</i>	522
<i>Brief van Judas</i>	526
<i>Brief aan de Hebreëën, van Jacobus, van Johannes</i>	530
<i>Openbaring van Johannes</i>	533
<i>Latere boeken</i>	541

MATTEÛS MARCUS LUCAS

In de verhalen die nu volgen kom je weer allerlei mensen tegen.
Maar je zult merken dat één mens centraal staat en dat is Jezus.
Er wordt heel verschillend over hem geschreven.
Hij moet wel een bijzonder iemand zijn geweest,
als je leest wat ze allemaal over hem schrijven.
De verhalen spelen zich af in Galilea en Jeruzalem.
Daar trok Jezus rond, vertelde verhalen en genas zieken.
Veel mensen gingen met hem mee,
hij koos er twaalf uit om zijn leerlingen te zijn.
Vele jaren na zijn dood hebben Matteüs, Marcus, Lucas en Johannes
de woorden van en herinneringen aan Jezus opgeschreven.
Ze hebben deze verhalen evangelie, goede boodschap, genoemd.
Lucas, arts uit Antiochië, heeft Jezus niet zelf meegemaakt
en dus 'ooggetuigen' hùn verhaal gevraagd.
Zo'n beetje om te checken of alles wel écht zo was gebeurt.

Wat ik zelf van Jezus vind? Ik heb vrienden die met hem dwepen,
dat begrijp ik niet zo goed.
Ik vind hem wel interessant. Hij boeit me.
Maar ik ga hem niet ophemelen.
Nou ja, je moet het zelf maar lezen.

420

MARIA EN ELISABETH

Het zijn rare tijden. Elisabeth zucht diep.
Moeizaam komt ze overeind om wat water
in te schenken. Ongelooflijk vindt ze het nog
steeds. Dat ze een kind krijgt, zij, die er al
nooit meer op gerekend had. Haar haar wordt al grijs, haar
vriendinnen worden oma, en zij, zij zit straks tussen de lui-
ers! Het zijn rare tijden.
Ze ziet haar vriendinnen niet zo veel meer de laatste tijd.
Natuurlijk zijn ze blij voor haar, tenminste, dat zeggen ze.
Maar ze hoort het wel, het gefluister achter haar rug. 'Op
haar leeftijd nog, zo'n oude vrouw straks met een kleintje,
tsss.... En wat dacht je van Zacharias, zo'n ouwe vent...'
Ze ziet het wel, de blikken die ze elkaar toewerpen. Ze blijft
tegenwoordig liever binnen.

421

De deur gaat open. Haar nichtje Maria staat voor haar. 'Dag
Elisabeth, vrede voor jou.'
'Maria, wat een verrassing, ga zitten, kind, je bent vast moe
van de reis'.
Ja, Maria is moe, maar er is nog meer.
Elisabeth voelt hoe haar kind zich omdraait in haar buik. Ze
moet zich even vasthouden. Maria kijkt haar aan, met die
grote ogen in dat witte gezichtje. Opeens weet Elisabeth
wat er aan de hand is. Ze slaat haar armen om Maria heen.

'Meisje toch, ben jij ook...., maar hoe kan dat? Jij en Jozef zijn
toch nog niet getrouwd?'
Maria huult. 'Ik weet het niet, Elisabeth, het is allemaal zo
raar gegaan. Ik had een droom, dat er een engel in mijn
kamer was. Hij vertelde dat ik een zoon zou krijgen. Mijn
kind zou de redder zijn waar we al zo lang op wachten. Ik
moet hem Jezus noemen, snap je Elisabeth, Jezus, wat 'God
zal ons redden' betekent. Ik droomde dat de engel Gods
schaduw als een mantel om me heen sloeg, en ik voelde me
sterk en hoopvol. En nu ben ik zwanger, en ik weet niet wat
ik moet doen. Help me, Elisabeth, vertel me wat ik moet, ik
weet niets van babies.'
Elisabeth keek Maria met grote ogen aan. Haar man
Zacharias had ook iets vreemds meegemaakt, vlak voordat
ze zwanger werd. Wat het was, ze wist het niet. Zacharias
was met stomheid geslagen door wat er gebeurd was, let-
terlijk, hij kon geen woord meer uitbrengen. Maar ze had in
zijn ogen gelezen dat het iets groots was, iets wonderlijks.
En nu Maria, met dit verhaal...
Elisabeth dacht na. Het waren inderdaad rare tijden. Maar
vertelden de profeten en priesters niet dat God steeds
opnieuw zijn volk te hulp was gekomen? Juist als de tijden
boos waren en het leven moeilijk? Elisabeth had die ver-
halen erg troostrijk gevonden. God zal ons redden, dat zei
Zacharias altijd als mensen hem opzochten voor raad en

advies en om te klagen over hun lot. Misschien had God besloten om opnieuw, hier en nu, naar mensen om te zien? Elisabeth voelde zich warm worden van binnen. Opnieuw draaide haar kind, alsof hij een sprongetje maakte van vreugde, van hoop.

‘Maria, kind, wat ben ik blij voor je. Wat jou en mij gebeurt is heel bijzonder. Het is waar, God zál ons redden. En jij mag daarbij helpen. Geloof het maar Maria, wij vrouwen dragen toekomst, een nieuw begin.’

Maria huilde niet meer. In haar ogen brandde nog het vuur, de vonk van hoop doet leven. ‘Ik voel het ook zo. Maar ik weet soms niet of ik het mag geloven. Ik moet steeds maar denken aan het oude strijdlied van Hanna. Het was altijd al mijn lievelingslied. Het is alsof het over mij gaat.’

En Maria zong:

*Groot is God, ik voel het van binnen,
bij hem staat geen mens alleen in de kou
Hij heeft mij gezien, hij weet wat ik doormaak
Hij maakt mij sterk en fier*

*Groot is God, zijn naam is heilig,
zijn hart is niet te geloven zo groot
In alle eeuwen zullen mensen het weten:
hij laat je niet barsten in nood*

*Groot is God, hij is ontzagwekkend,
hij laat het niet toe dat er mensen vergaan.
Wie denkt dat hij machtig is, zal heel diep vallen
wie klein is mag recht op haar voeten gaan staan*

*Groot is God, hij doet wat ondenkbaar is,
wie hongert naar vrede krijgt meer dan hij vroeg
wie rijk is zal leren zijn welvaart te delen
dan is er voor ieder genoeg*

*Groot is God, iedereen zal het weten,
hij brengt vast en zeker een keer in ons lot.
Hij is niet vergeten wat hij ooit beloofd heeft,
Hij is de levende God.*

Elisabeths kind werd drie maanden later geboren. Johannes, noemden ze hem. Toen ging Maria naar huis.

**Ze
had
veel van
Elisabeth
geleerd.**

422

423

CASPER

‘Ik heb er geen zin meer in, het is veel te zwaar. De weg is te steil en het is ook te warm. De hele reis had ik mijn mond gehouden, maar nu hield ik het niet meer. ‘We moeten er mee ophouden, we gaan terug.’

‘Geen sprake van’, antwoordde Balthazar, mijn reisgenoot, ‘we zijn al veel te ver. En ook al zal onze onderneming geen enkel resultaat opleveren, dan nog wil ik Jeruzalem zien, het moet een prachtige stad zijn.’

Melchior, mijn andere reisgenoot knikte instemmend en zweeg, zoals altijd.

De reis naar Jeruzalem was niet mijn idee geweest. Op een morgen was Balthazar met het idee gekomen, dat de ster die we al weken aan het bestuderen waren, wel eens de geboorte van een vorst zou kunnen aankondigen en dat we dat kind in Jeruzalem moesten zoeken. Om eerlijk te zijn had ik hier mijn twijfels over, maar Balthazar had zijn zin weten door te zetten en zo waren we op weg gegaan naar Jeruzalem.

Na een zeer vermoeiende, laatste etappe kwamen we aan bij het paleis van koning Herodes te Jeruzalem om te vragen of daar toevallig een kind was geboren.

De mannen aan de poort keken ons met een merkwaardige blik aan, toen we vroegen naar de geboorte van een kind. Waren wij wel goed bij ons hoofd? We stonden wat schaap-

achtig te lachen en zeiden dat we in de sterren “iets gezien” hadden.

‘Nou volgens mij hebt u te lang naar die sterren staan kijken’, zei één van hen, ‘een kind hier, wat denkt u wel niet.’ Balthazar werd kwaad. ‘Ik wens niet door het hof beledigd te worden’, beet hij de mannen toe.

‘Wij zijn het hof niet, wij zijn slechts in dienst van het hof’, de man werd nu ook kwaad, ‘en ook wij laten ons niet beledigen. Als het u niet aanstaat, dan kunt u direct vertrekken.’ ‘Dat zullen we zeker doen’, gaf Balthazar ten antwoord. De dieren werden in orde gebracht en zo snel mogelijk lieten wij het paleis achter ons liggen.

‘We hebben ons belachelijk gemaakt’, beet ik Balthazar toe, ‘we hadden nooit naar Herodes moeten gaan. We stonden als een stelletje malloten aan de poort. Geleerden die smeken of ze alsjeblieft naar binnen mogen, het is allemaal ver beneden onze stand. Zag je die wantrouwige blik? Volgens mij hebben ze een hekel aan buitenlanders in het paleis.’ Een half uur later werden we ingehaald.

Twee medewerkers van de koning kwamen ons achterop met het dringende verzoek onmiddellijk terug te keren.

**‘Herodes heeft van uw komst
gehoord en wil weten wat u bezielt.’**

Wat ons bezielt? Ik begon te lachen.

‘Er bezielt ons niets’, zei ik, ‘wij zijn wetenschappers op zoek naar feiten, naar meetkundige gegevens, wij lezen de sterren zoals jij een boek leest.’

Ik was er trouwens niet helemaal zeker van of hij dat ooit wel deed.

‘Oh’, zei de man onnozel, ‘dat geeft niet hoor, feiten dat is wel goed, geloof ik. De koning laat weten dat hij zeer geïnteresseerd is in de sterren. Hij wil er graag meer over weten.’

We keerden om. Ik vroeg me af of die Herodes wel te vertrouwen was, maar met de dienaren des konings als escorte kon ik daar natuurlijk moeilijk over beginnen.

We kwamen terug bij het paleis.

‘Hartelijk welkom in het paleis van Herodes’, zei de poortwachter op gluiperige toon, terwijl hij ons diezelfde middag nog had weggestuurd.

‘Wij zien het graag als buitenlanders hulde aan onze koning komen brengen’, hij werd nu echt vals, trok met zijn gezicht een grimas en boog een ijzeren buiging.

‘Hij liegt dat het gedrukt staat’, siste ik tegen mijn medegeleerden, ‘het is een hielenlikker.’

‘Ssst’, beet Balthazar me toe, ‘we moeten zorgen dat we geen ruzie krijgen.’

‘Wat maakt dat nu uit’, zei ik, ‘ze verstaan ons toch niet. Jij

gaat altijd ruzie uit de weg. Trouwens, dat volk is nog te stom om voor de duvel te dansen.’

‘Daarom juist’, zei Baltazar, ‘hun hersens zitten voornamelijk in hun spieren en die moet je niet activeren.’

We werden naar de vertrekken van de koning gebracht. Hij wachtte ons op aan het eind van een lange zaal.

“De koning laat zich alleen schrijdend benaderen”, stond er op een bord. Wij schreden onwennig naar voren, de koning had alle tijd om ons te observeren.

‘Zo heren, u had een interessante mededeling?’

‘Dat zouden wij niet zo willen zeggen, majesteit’, antwoordde Balthazar met een onderdanige toon, die hij van de poortwachter had overgenomen, ‘we hebben geen mededeling, we hebben een bescheiden vraag.’

Nu overtrof hij de poortwachter in onderdanigheid.

‘Wij kennen geen bescheiden vragen’, corrigeerde ik hem en deed een stap naar voren, ‘onze vraag is wetenschappelijk en wetenschappelijke vragen zijn nooit bescheiden. Naar onze mening, majesteit, of beter gezegd, volgens onze lezing van de sterren, moet er in uw land een troonopvolger zijn geboren. En waar zou dat anders kunnen zijn dan hier?’

De koning reageerde verrast.

‘Van troonopvolging weet ik niets’, zei hij, ‘die heb ik al geregeld. Uw lezing van de sterren moet dus op een misverstand berusten.’

424

425

Ik liet me echter niet uit het veld slaan en deed nog een stap naar voren.

‘Het zou natuurlijk ook zo kunnen zijn’, vervolgde ik, ‘dat uw gezag op het spel staat, zonder dat u het zelf in de gaten hebt. En dat er iemand een machtswisseling aan het voorbereiden is, waarvan u niets weet.’

Met een ruk werd ik door mijn medegeleerden naar achteren getrokken.

‘Je trekt de macht van de koning in twijfel, stommerd, hoe kun je dat nu zeggen?’

‘Nou én’, zei ik, ‘wetenschap is wetenschap, we moeten de juiste vragen stellen.’

‘Maar wel op de juiste momenten’, siste Balthazar.

De koning haalde mij opnieuw naar voren.

‘Dat is een interessante opmerking die u zojuist maakte. Denkt u dat de sterren alles weten wat er zich hier in het ondermaanse afspeelt?’

‘Dat lijkt mij niet onmogelijk’, antwoordde ik. ‘De conjugatie, ik bedoel de huidige stand van de sterren, is uniek.’

‘Dan wil ik dat jullie verder gaan zoeken. En meld het mij, zodra jullie iets vinden. Ik kan niet toestaan dat mijn gezag op enigerlei wijze wordt ondermijnd.’

We keerden op onze schreden terug.

Bij de uitgang van het paleis riep de poortwachter ons nog slijmerig na, dat de koning het bezoek vast en zeker op prijs had gesteld. We negeerden hem.

‘Gefeliciteerd’, zei Balthazar.

‘Wat gefeliciteerd’, vroeg ik.

‘Gefeliciteerd met onze inlijving in de geheime dienst van Herodes. Zo ben je buitenlander, zo zit je in de elitegroep van een vreemd heerser en kun je diensten voor hem gaan verrichten.’

‘Doe niet zo cynisch’, antwoordde ik. ‘We moeten trots zijn, wij zijn vast de eerste buitenlanders die dat is overkomen. Laat hem maar denken dat we in zijn dienst zijn, wij gaan gewoon onze gang.’

Dat laatste bleek niet makkelijk. We kwamen opeens tot een akelige ontdekking. De ster die we dagenlang waren gevolgd, bleek overdag niet zichtbaar.

‘Merkwaardig dat ons dat nu pas opvalt’, zei Balthazar, ‘we zullen moeten wachten tot het donker wordt.’

‘Tja’, zei ik, ‘er zit niets anders op dan een dagje te lanterfanten. Misschien kunnen we een goed boek lezen.’

‘Jullie snappen er weer niets van’, we hoorden een bijna onbekende stem. Het was Melchior.

‘Melchior, je spreekt!’

‘Dat doe ik alleen als ik iets verstandigs te zeggen heb’, antwoordde Melchior, ‘de rest laat ik aan jullie over.’

OPENBARING

We zijn bijna aan het einde gekomen.
Het laatste boek van de bijbel is de Openbaring van Johannes, ook wel de Apocalyps genoemd.
Heb je de film 'Apocalyps now' gezien?
Eén en al geweld en bloed.
Dit kom je ook in de Openbaring tegen;
geweld en bloed, draken, zeemonsters.
Maar ook engelen en een gouden stad.
Alsof er in de wereld een groot gevecht gaande is
tussen Goed en Kwaad.
Ik vind het zelf een bizar verhaal,
behalve dat stukje over tranen die zullen verdwijnen
en verdriet dat zal overgaan.
Daar moet ik altijd een beetje van huilen.
Ik hoorde dat ze in Zuid-Afrika in de tijd van de
apartheid dit boek lezen als een verhaal van troost
en verzet in een gevecht tegen de draak "apartheid".
Als je het zo bekijkt, weet ik nog wel een paar draken.

532

ESCAPOCALYPS

Tomas komt thuis, start zijn computer en opent zijn mailbox. Zoals elke middag. Vanuit het benauwde schoollokaal, in de bedompte bus, over de smalle stoep naar huis en dan de wereld in. World wide. Het web op. Kijken of er nog wat te doen valt, of er reactie is op al de vragen, die hij de wereld in heeft gestuurd. Er is post. Twee nieuwe berichten. Eén van zijn oude buurjongen. Hij stuurt de volgende zet in hun potje Magic. Vroeger speelden ze gewoon aan de keukentafel, maar sinds hij verhuisd is, doen ze het via Internet. Zo hou je tenminste contact.

533

Het tweede bericht heeft een onbekende afzender. Tomas opent het.

High U!

This is News for Nerds! Hot News!! Nervous News!!!

Zoek niet langer naar de bekende weg. Vind het onbekende!

Wat nou Wizz-kid? Word een Wish-Wo-Man!

Voor More Magic Moments: bezoek onze SpecialSite:

WeeWeeWee.IQ.com

Geen WorldNet. Geen PlanetOnLine. Maar Heavens Provider!

Klik voor je toegangscode op de bijlage! Doe het nu en win!

Tomas kijkt verbaasd. Een homepage met een toegangscode? De meeste webpages worden toch gemaakt om snel en gemakkelijk gevonden te kunnen worden. Niet voor niets wordt er gevocht om namen. Je naam is je code. Zonder naam ben je onvindbaar. Elke naam is geld waard. Zonder naam besta je niet. Hij wordt nieuwsgierig en klikt op de bijlage. De standaard waarschuwing verschijnt:

Sommige bestanden kunnen virussen bevatten of op een andere manier schade toebrengen aan uw computer. Het is belangrijk dat u zeker weet, dat dit bestand van een betrouwbare bron komt. Wat wilt u doen met dit bestand?

Tomas klikt op 'openen' en meteen begint zijn computer te reutelen. Het geluid van downloaden. Na het nodige gepruttel komt er een startpagina op het scherm:

welkom bij WeeWeeWee.IQ.com. Join Heavens Provider en speel mee met ESCAPOCALYPS.

Of durf je niet!

Doe de test en kijk of je geschikt bent.

Breek door en kom binnen.

Stap je in of blijf je een buitenstaander?!

Tomas lacht. Sinds hij spelletjes via internet speelt, wordt hij bestookt met dit soort kreten. De zoveelste aanbieding. Typisch weer zo'n poging om je uit te dagen. Meestal valt het tegen. Er wordt een prachtig spel beloofd met schitterende beelden, maar als het er opaan komt, blijven het toch vaak houterige figuurtjes, opgebouwd uit vierkantjes. Maar wie weet, is het wat. Toch even kijken. Tomas klikt op 'instappen'.

IQ TEST:

Neem een getal in gedachten. Tel er 10 bij op. Vermenigvuldig de uitkomst met 2. Trek er 6 vanaf. Deel door 2. Trek het getal in gedachten ervan af. Toets enter en scoor! Of niet.

Tomas neemt 49 en rekent snel: 49, 59, 118, 112, 56, 7. Hij doet enter.

7

Is dit jouw uitkomst, dan scoor je. Je hebt toegang gekregen. Ga door!

Verrek, denkt Tomas, het klopt.

Tomas hoeft niet eens enter te toetsen. Het volgende level komt vanzelf in beeld:

Stap op de trap en kraak de code.

Tomas ziet een trap met zeven treden. Op elke trede ligt een brief. Tomas klikt op de onderste. De envelop gaat open. De boodschap verschijnt;

Goed gedaan Tomas.

534

Wacht even, hoe weet dat spel dat ik Tomas heet? Tomas leest verbaasd verder.

Op jou kunnen we rekenen.

Dat zul je nog nodig hebben.

Maar eerst moet je het raadsel oplossen van het letter-lijk.

Elke brief staat voor één letter. Elke letter is een toets.

Zit je ernaast? Jammer, maar helaas.

Game over. Forever and ever.

Hier volgt letter-lijk 1: TWEE KEER JIJ.

Tomas krabt achter zijn oor. Wat is de bedoeling?

Het mag niet fout gaan, want dan lig ik eruit.

Twee keer jij? Opeens schiet hem iets te binnen. *High u!*

Dat stond bovenaan. U = you = jij. Twee keer jij = twee keer you = double u = w. De w moet goed zijn. Verrast door zijn eigen slimheid tikt Tomas op de w. Meteen stijgt hij een tree op de trap. Hij krijgt de smaak te pakken, klikt op de tweede brief. Er komt alleen een vreemde letter: α . De alfa. Die kent Tomas van wiskunde. Dat zou de a moeten zijn. Hij tikt erop en inderdaad. Hij klimt op. De derde brief is weer cryptisch:

De derde maakt oorlog.

535

Tomas begint het leuk te vinden. Hij heeft een w en een a. Voor oorlog heeft hij alleen de r nodig: war. Hij tikt. Het klopt. Brief vier gaat open. Een makkie:

&

Dat is natuurlijk een n. Tik.

Brief 5:

Kop op. Head off.

Lastig. Tomas heeft geen idee. Hij piekert een poosje.

Zou het een letter zijn met zo'n dakje, een accent? Maar dat is niet echt een letter. Hij komt er niet uit. Tenslotte besluit hij het hele alfabet af te lopen. A,b,c, tot hij bij de i komt. Tja, dat is een letter met een kop erop. Maar wat is dan die *head off*? Ai, het blijft lastig. Wacht, wat zeg ik? Ai! In het engels is ik altijd de hoofdletter i. Zonder punt. Head off. Dat moet 'm zijn. I did it. Tomas drukt trots op de i. Ja hoor, het klopt. Brief 6 is een cadeautje:

+

Die grap kennen we al. Weer een n natuurlijk. Brief 7 komt in zicht en daarmee het eind van de trap:

jij telt voor twee

In gedachten loopt Tomas de trap op: w-a-r-n-i-n. Wie telt er voor twee? Precies. De laatste moet een g zijn. Met een gevoel van triomf toetst Tomas de g in. De trap spat uit elkaar en Tomas staat op de drempel van een virtuele ruimte.

Wie over de trap komt, verdient de ruimte.

Ga door het labyrinth van 144.000

en dring door tot het mysterie.

Uit de speakers klinkt een hard geluid, een schel signaal, waarvan Tomas niet wist dat het op zijn geluidskaart stond. Tegelijk begint zijn muis te trillen als een joystick. Tomas komt er niet los van.

Hij voelt hoe hij de ruimte wordt ingetrokken, meegesleept de zaal in. Aan het eind van de zaal staat een troon waar het licht vanaf spat. Het licht is zo hel, dat Tomas niet kan zien wie er op zit.

Vanaf dat moment gaat alles heel snel.

Alsof Tomas vastzit in een supermonorail, schiet hij door een dubbele rij van twaalf tronen heen, onder bliksem-schichten door, langs zeven fakkels, in de richting van het licht. Vlak voor het licht wijkt de beweging af om stil te staan boven de muil van een monster met zes vleugels en overal ogen.

Dan vliegt Tomas boven een zee van glas, de golven spatten scherven omhoog en heel even houdt Tomas zijn hand voor zijn gezicht. Maar meteen gaat het verder. Tomas heeft geen idee meer of hij nou speelt of dat er met hem wordt gespeeld.

Opeens staat hij oog in oog met een briesend rood paard, het slijm druipt tussen zijn grote paardentanden vandaan; op zijn rug zit een ruiter met een zwaard zo groot als Excalibur. Onwillekeurig deinst Tomas terug, hij valt achterover,

maar een gevleugeld wezen schiet hem te hulp en brengt hem in het zonlicht. Dat duurt maar even. De zon zakt in een zee van bloed en verandert in een zwarte harige bal. De vloer lijkt te trillen.

Tomas wil ophouden maar hij wordt afgeschoten als een kanonskogel op een menigte mensen af. Die mensen gaan niet aan de kant. Tomas raakt ze, als een loden bal in een flipperkast. Voor zijn ogen begint een teller als een idioot te lopen. Iedereen die Tomas omver kegelt telt voor één punt. Al gauw is de teller de 100.000 gepasseerd. Hij ratelt door, om vanaf 143.547 nog wat te na te hikken. Tenslotte stopt de teller bij 144.000 precies.

Tomas is verbijsterd. Is hij boven zichzelf uitgestegen of speelt hij de hoofdrol in een demo?

Je hebt het gehaald. Je bent gered.

Kies nu wat je wilt.

Haak je af of ga je door?

Afhaken: toets 'escape' en je ziet dit nooit meer terug.

Doorgaan: gebruik je naam als code.

Voor twijfelaars: help.

Tomas begrijpt niet goed waar hij aan toe is. Tot hiertoe is hij gekomen, al weet hij niet zeker of het op eigen kracht is. Hoe nu verder? Eerst maar eens onder 'help' kijken.

536

537

Je kunt alleen verder spelen door je eigen naam in te voeren. Die wordt omgezet in een voor jou onbekende code. Om verlies te voorkomen moet je de code kraken.

Het is now or never.

Hero-time!

Echte diehards zetten door!!

Kies nu.

Ben je de

• loser

• king of the web.

Tomas aarzelt. Hij weet niet goed wat er met zijn naam zal gebeuren. Maar een loser wil hij niet zijn, dus klikt hij op *king*. Er verschijnt een kroon met vijf diamanten.

Give your name. Langzaam tikt hij t-o-m-a-s.

Meteen verspringen de de diamanten naar *****.

Vanaf nu ben je zoek.

Alles draait om je verborgen naam.

Voldoe je aan de volgende drie opdrachten,

dan krijg je je naam en al je bestanden terug.

Misluk je, dan ben je alles kwijt.

Succes! Of niet!!

Tomas voelt een knoop in zijn maag. Dat was niet de afspraak! Niemand had het over bestanden gehad.

Driftig slaat hij op 'escape.' *Te laat. Je kunt niet terug.*

Er zit niets anders op dan het spel mee te spelen. Een beetje onrustig geeft Tomas enter. Er verschijnt een foto. Zo te zien is die gescand uit de krant. Een vrouw met een kind op de vlucht. Eén van de vele vluchtelingen, die je dagelijk op de televisie voorbij ziet trekken. Opeens komt er beweging in de foto. Het beeld wordt 3D en full colour. Mooi gemaakt. Uit de speakers klinkt een stem: *pak ze!*

Tomas reageert niet. De stem klinkt harder: *pak ze!!*

Ja, maar hoe dan. In beeld verschijnt een tank.

Tomas beweegt zijn muis. De tank komt in beweging. Net als de vrouw met haar kind. Ze holt weg.

Pak ze!!

Nou ja, denkt Tomas, het is maar een spelletje.

Hij laat de tank achter de vrouw aan rijden. Steeds harder.

Dit kan hij wel. Vaak genoeg gedaan.

De vrouw struikelt.

Het kind schiet uit haar armen.

Hij ziet de angst in haar ogen. *Vuur!*

En voor hij het weet, klikt Tomas met zijn rechtervinger.

Vrouw en kind exploderen voor zijn ogen.

Tomas wil zijn hand terugtrekken, maar dat lukt niet.

In beeld knippert bloedrood: hit! hit! hit!

Echt blij wordt Tomas er niet van.

Dit voelt anders dan winnen bij Magic.

Hij heeft dat nog niet bedacht of in beeld verschijnt een kop, een wijd opengesperde muil, met op de plaats van de tanden een vierkant met getallen.

You love Magic?

This is Magic!

Nu komt het aan op scherpzinnigheid!

Who's afraid of Scare Square.

36	3	28	5	8	31
7	26	13	12	23	30
33	15	20	21	18	4
27	19	16	17	22	10
2	14	25	24	11	35
6	34	9	32	29	1

...

Op de drie puntjes onder het vierkant, daar zal de oplossing moeten komen. Een woord? Een getal? Tomas staart en staart. Kon hij nu maar iets aan zijn opa vragen. Die was altijd goed in dit soort wiskundige grappen. Maar dit is geen grapje meer. Al zijn bestanden hangen er vanaf. En zijn naam.

Voor zoveelste keer loopt hij de rijtjes af. Opeens begint

hem iets te dagen. Hij rekent en rekent. Van boven naar beneden. Van links naar rechts. Het klopt en het gaat steeds meer kloppen. Dat vierkant zit mooi in elkaar. Daar heeft iemand lang over na zitten denken. Tomas tikt zijn gevonden totaal in op de drie puntjes en meteen na zijn laatste aanslag klapt de muil van het beest dicht.

Tomas zucht. Nog één opdracht.

Op zijn scherm verschijnt de plattegrond van een stad.

Vind je weg door Deadline-Doolhof.

Je bevindt je bij de α .

Bij de Ω ligt je naam voor het oprapen.

Je hebt 1000 seconden.

Onderaan staat een kleine zandloper.

Elke seconde valt er een korrel naar beneden. Tomas schrikt.

De tijd loopt al. Duizend seconden. Dat is een dik kwartier.

Dat moet toch lukken.

Maar zodra hij begint te lopen, kantelt de plattegrond en staat hij op straat. Had hij die plattegrond nu maar beter in zich opgenomen.

Hij gaat op goed geluk een straat in, slaat links af, rechts af.

Dat is een steeg. Maar weer terug.

De hoek om. De markt over. Ruikt hij het goed? Of kan dat

538

539

niet? Het stinkt op de markt naar verlepte groenten en rotte vis. Getver.

Tomas loopt gauw door, maar hoe verder hij komt hoe meer hij verstrikt raakt in de wirwar.

Onderweg is van alles te koop, delicatessen, sieraden, luxe vakanties, wapens, sex, zelfs de weg kun je kopen.

Maar alles heeft dezelfde prijs: je naam.

En die heeft Tomas niet meer.

Hij kijkt naar de zandloper. De tijd verstrijkt angstig snel.

Dat heeft ie anders nooit zo in de gaten, maar nu raakt hij ervan in paniek.

Hij begint in het wilde weg te rennen.

Maar hoe harder hij loopt, hoe meer muren er voor hem opdoemen.

Die duizend seconden lijken in één tel weg te vliegen.

Wanhopig probeert hij over de huizen heen te springen, maar hij valt voortdurend terug in weer een onbekende steeg. De kou slaat om zijn hart.

Het gaat mis. Hij haalt het niet. ... 9,8,7,6,5,4,3,2,1...

Heel even lijkt de stad te worden gefixeerd.

Tomas wacht.

Met een ruk verdwijnt de stad onderaan uit beeld. Hij zakt zo van het scherm af en laat een zwarte leegte achter.

Het voelt alsof Tomas wordt meegezogen de diepte in, naar de bodem van de zee.

Geborrel, gereutel, geratel... en dan... stilte.

Dode mechanische stilte.

Tomas stikt er in.

Als een razende

slaat hij op alle knoppen van zijn toetsenbord,

ramt op zijn muis,

klopt op zijn monitor,

duwt op reset.

Maar er gebeurt niets, helemaal niets. Tomas is verslagen.

Hij trekt de stekker uit het stopcontact en doet hem er weer in. Niets. Hij is alles kwijt.

Voor zijn gevoel heet hij niet eens meer Tomas.

Een tijdje later brengt Tomas zijn computer naar de winkel.

De verkoper schroeft hem open en kijkt Tomas aan.

‘Heb jij Escapocalyps gespeeld?’

‘Ja’, zegt Tomas, ‘hoe weet u dat?’

‘Er is maar één spel, dat zoveel schade aanricht.’

‘Is er wat aan te doen?’ vraagt Tomas benauwd.

‘Er is maar één anti-programma dat helpt. Dat is 1M.’

‘1M? Wat doet dat dan?’

‘Jij doet toch zo graag spelletjes. Dan moet je deze code makkelijk kunnen kraken. Ik heb 1M speciaal laten importeren voor mensen zoals jij.’

'Dan zal het wel duur zijn', zegt Tomas aarzelend.
Maar de verkoper schudt zijn hoofd:
'Jou kost het niets.'



541

En zo zijn we aan het einde gekomen van een schat aan verhalen.

Het boek van God is vastgesteld, maar er werden nog meer verhalen gevonden. Verhalen die niet meetelden omdat ze niet pasten in de geloofsbeleving van geestelijke leiders die bepaalden wat in het Nieuwe Testament zou komen.

Jammer, want er zitten juwelen van verhalen bij. Eén daarvan is het Evangelie naar Maria. Als ik dit verhaal lees, denk ik wat jammer dat dit verhaal het niet heeft gehaald. Dit verhaal laat een vrouwelijke discipel zien die een innige relatie met Jezus had. Ze bemoedigt mensen om haar heen, vertelt hoe Jezus haar geïnspireerd heeft en ze preekt daarin over de weg omhoog. Maria wist waarover ze het had, het is een bloedmooi Evangelie. Als het aan mij zou liggen mag dit Evangelie zo als

vijfde Evangelie aan de bijbel worden toegevoegd.

Naast het Evangelie van Maria zijn er nog plus minus vierentwintig apocriefe boeken. Sommige boeken werden pas in 1947 gevonden, verborgen in kruiken diep onder het woestijnzand. Andere boeken waren vanaf het begin bekend, maar die werden te licht bevonden om in het Nieuwe Testament te worden opgenomen. Zo blijkt maar weer dat een boek als de bijbel eigenlijk nooit af is.

Hanna

*Wie weet wat
het woestijnzand
nog meer voor ons
verborgen houdt,
de wonderen zijn ten slotte de
wereld niet uit.*

Genesis <i>Kees van der Zwaard</i>	34, 29-35	63	1 – 2, 12	135	122 - 133 - 137	247
1	9	Leviticus <i>gidsverhalen</i>	2, 13-35	139	<i>Bette Westera</i>	
2	13	Numeri <i>Hilde Algra</i>	<i>Geertje de Vries</i>		10	229
3	14	12, 1-12	3,16-28	251	39	233
4	16	12, 13-15	10	251	51 - 52 - 53 - 61	236
7	17	13, 16 – 14, 4	2 Koningen <i>Henk Stel</i>		88	241
11, 1-9	18	20, 1	3, 1-3	143	100 - 108, 1-7 - 113	243
11, 27 - 22, 19	20	Deuteronomium <i>gidsverhalen</i>	3, 4-13a	145	Spreuken <i>Geertje de Vries</i>	251
24 – 28	23	Jozua <i>gidsverhalen</i>	3, 13b-26	147	Prediker <i>Evert van Leersum</i>	260
29 – 35	25	Richteren <i>Bart van der Nagel</i>	4, 42-44	149	Hooglied <i>Kees Posthumus</i>	266
37 – 45	28	4 – 5	5	151	Jesaja <i>Corry Nicolai</i>	274
Exodus <i>Hilde Algra</i>		6 – 8	6, 1-7	150	35 - 40	275
2, 1-9	33	10, 6 – 12, 7	6, 8 – 7, 2	155	48 - 51	281
2, 10	36	13 – 16	7, 3-20	157	52	289
2, 11-15	43	Ruth <i>Christien Duhoux-Rueb</i>	8, 1-6	160	Jeremia <i>Jannet van der Spek</i>	
2, 23a	44	1-4	8, 7-15	161	15 - 17	295
3	44	<i>Mies Westera-Franke</i>	9, 1-13	163	18 - 20	299
4, 1-9	46	1	9, 14-26	165	28	302
5	47	1 Samuël	9, 30-37	167	38	303
7, 14-25	47	<i>Ineke Reinhold-Scheuermann</i>	Kronieken <i>gidsverhalen</i>	168	36	295
7, 27 – 8, 11	48	17 - 19	Ezra <i>Mies Westera-Franke</i>		Klaagliederen <i>gidsverhaal</i>	305
8, 12 – 9, 7	48	20	1-10	170	Ezechiël <i>Willy Hoogendoorn</i>	
9, 8-12	49	24 – 25	Nehemia <i>Mies Westera-Franke</i>		4 - 5	309
10, 1-20	49	28 – 30	1-8	181	8	315
10, 21 – 12, 36	50	31 - 2 Samuël 2	13	183	16	317
13, 17 – 14, 12	51	2 Samuël	Ester <i>Mies Westera-Franke</i>		26	319
14, 13-31	53	<i>Ineke Reinhold-Scheuermann</i>	1-7	188	37, 15-28	321
15, 1-21	54	3 – 4	Job <i>Sjaak Teuwissen</i>	196	Daniël <i>Bette Westera</i>	
15, 22-27	55	11 – 12, 23	Psalmen <i>Bart van der Nagel</i>		26	330
16 - 17	56	13 - 14	1 - 2 - 3 - 4 - 6 - 8	223	Kleine profeten	
18	58	15, 1-31	15 - 16 - 23	230	<i>Leen van den Herik</i>	
19 – 20	59	18 – 19, 9	42 - 43	234	Hosea	341
32, 1	61	1 Koningen	82	240	Amos	343
32, 2 – 34, 11	61	<i>Ineke Reinhold-Scheuermann</i>	90	242	Micha	344

542

543

Joël	346	Evangelieën	15, 11-32	457	Handelingen	
Obadja	348	<i>Ferdinand Borger, Leen van den</i>	16, 19-31	460	<i>Sjaak Teuwissen</i>	489
Nahum	350	<i>Herik, Kees Posthumus, Geertje de</i>	18,1-8	461	Brief aan de Korinthiërs	
Habakuk	352	<i>Vries, Kees van der Zwaard</i>	18,9-14	462	<i>Ferdinand Borger</i>	
Sefanja	354	Lucas	18, 15-17	462	11, 17-34	517
Zacharia	356	1, 26-56	18, 18-30	464	Brief van Petrus	
Haggai	358	2, 1-20	19, 1-10	465	<i>Evert van Leersum</i>	522
Maleachi	360	2, 22-52	19, 11-27	466	Brief van Judas <i>Hilde Algra</i>	526
<i>Jona Doreen Hazel</i>	364	3, 1-22	22, 7-23	467	Andere brieven <i>gidsverhaal</i>	530
		4, 1-13	22, 54/23, 55-56	468	Openbaring	
		4, 14-24	24, 13-35	470	<i>Kees van der Zwaard</i>	533
Tobit <i>Bette Westera</i>	372	5, 27-32	Matteüs		Andere brieven <i>gidsverhaal</i>	541
Judith <i>Bette Westera</i>	382	6, 1-11	<i>Verhalen van Lucas komen ook voor in dit evangelie, zij het in iets andere bewoordingen en plaats in het boek. Wie een navertelling van een Matteüsverhaal zoekt, kijke naar de Lucas-parallele.</i>			
Ester (Gr) <i>gidsverhaal</i>	418	6, 20-26	Marcus			
Maccabeeën <i>Henk Huyser</i>	392	6, 27-38	<i>Verhalen van Lucas komen ook voor in dit evangelie, zij het in iets andere bewoordingen en plaats in het boek. Wie een navertelling van een Marcusverhaal zoekt, kijke naar de Lucas-parallele.</i>			
Wijsheid van Jezus Sirach	404	7, 18-35	Johannes <i>Henk Stel</i>			
<i>Henk Huyser</i>	418	8, 1-3	2	475		
Baruch <i>gidsverhaal</i>	418	8, 4-15	3	476		
Daniël (Gr) <i>gidsverhaal</i>	416	8, 22-25	12, 12-19	477		
Gebed van Manasse	418	8, 26-39	18	479		
<i>gidsverhaal</i>		8, 40-56	18, 28 - 19, 42	482		
		9, 1-6	20, 1-23	484		
		9, 7-9				
		9, 10-11				
		9, 28-36				
		10, 25-37				
		10, 38-42				
		11, 2-4				
		11, 29-32				
		12, 22-34				
		13, 6-9				
		14, 15-24				
		15, 1-8				

Auteurs

Kees van der Zwaard, schrijver, theoloog, theatermaker
Hilde Algra, studeerde HBO Theologie, was jongerenwerker
Bart van der Nagel († 2001), was theoloog, hervormd predikant
Christien Duhoux-Rueb, predikant in de Doopsgezinde Kerk
Ineke Reinhold-Scheuermann, is doopsgezind predikant
Henk Stel, verhalen-, bijbelnavertellingen- en artikelschrijver.
Mies Westera-Franke, werkte als predikant.
Sjaak Teuwissen, jeugdwerkadviseur SoW-Kerken Amsterdam
Bette Westera, kinderboeken-auteur en docent Catechetiek.
Geertje de Vries, predikante Protestantse kerk in Nederland
Evert van Leersum, predikant Protestantse kerk in Nederland.
Corry Nicolay, predikant, specialist interreligieuze communicatie.
Jannet van der Spek, predikante Protestantse kerk in Nederland
Willy Hoogendoorn, exegete Oude Testament.
Doreen Hazel, womanistisch theologe
Leen van den Herik, is theologisch uitgever, schrijver.
Henk J. Huyser, predikant en later voor Kerk en Israël.

Samenstelling

Willemien Wickers, consulent jeugd- en jongerenpastoraat.
Kees Posthumus, verhalenverteller en liedjesschrijver.
Dullyna van den Herik, theologisch uitgeefster.
Willeke Brouwer illustrator van boeken en tijdschriften.

Deze uitgave is mede mogelijk gemaakt dankzij financiële bijdragen van de Stichting Interkerkelijk Oriëntatie Centrum en de Maatschappij van Welstand.

ISBN 90 5263 920 5

Illustraties © Willeke Brouwer

© 2002 1e druk

© 2004 2e druk

theologische uitgeverij NARRATIO®, Postbus 1006,
 4200 CA Gorinchem 0183 62 81 88 fax 0183 64 04 96
 verkoop@narratio.nl www.narratio.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm, digitale bestandskopie, Internet of op welke andere wijze dan ook, zonder de voorafgaande toestemming van de uitgever.

Bijbelse verhalen met andere beelden in de taal van jonge mensen.
 Een idee geboren in de praktijk van het jongerenwerk van
Willemien Wickers en in gesprekken bij uitgeverij Narratio.

Het plan vond weerklank bij de deskundige navertellers:
**Hilda Algra, Ferdinand Borger, Christien Duhoux-Rueb, Doreen Hazel,
 Leen van den Herik, Willy Hoogendoorn, Henk J. Huyser, Evert van Leersum,
 Bart van der Nagel, Corry Nicolay, Kees Posthumus, Ineke Reinhold-
 Scheuermann, Jannet van der Spek, Henk Stel, Sjaak Teuwissen, Geertje
 de Vries, Bette Westera, Mies Westera-Franke en Kees van der Zwaard**

De eindredactie was in handen van **Kees Posthumus, Willemien Wickers**
 en **Dullyna van den Herik** en de illustraties zijn van **Willeke Brouwer**.